

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

11 juli 2018

WETSVOORSTEL

**tot wijziging van de regelgeving met het oog
op de versterking van het adoptieverlof en tot
invoering van het pleegouderverlof**

**Wetsvoorstel betreffende de verlenging van
het adoptieverlof**

**Wetsvoorstel tot wijziging van
de wet van 3 juli 1978 betreffende
de arbeidsovereenkomsten wat het
adoptieverlof betreft**

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE
VOOR DE SOCIALE ZAKEN
UITGEBRACHT DOOR
MEVROUW **Stéphanie THORON**
EN DE HEER **Jean-Marc DELIZÉE**

INHOUD

Blz.

I. Procedure.....	4
II. Inleidende uiteenzetting	5
III. Algemene bespreking	6
IV. Artikelsgewijze bespreking	10
V. Stemmingen.....	12

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

11 juillet 2018

PROPOSITION DE LOI

**modifiant la réglementation en vue de
renforcer le congé d'adoption et
d'instaurer le congé parental d'accueil**

**Proposition de loi relative à l'allongement
du congé d'adoption**

**Proposition de loi modifiant, en ce qui
concerne le congé d'adoption,
la loi du 3 juillet 1978 relative
aux contrats de travail**

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
DES AFFAIRES SOCIALES
PAR
MME. **Stéphanie THORON**
ET M. **Jean-Marc DELIZÉE**

SOMMAIRE

Pages

I. Procédure	4
II. Exposés introductifs	5
III. Discussion générale.....	6
IV. Discussion des articles.....	10
V. Votes.....	12

**Samenstelling van de commissie op de datum van indiening van het verslag/
Composition de la commission à la date de dépôt du rapport**

Voorzitter/Président: Vincent Van Quickenborne

A. — Vaste leden / Titulaires:

N-VA	Daphné Dumery, Wouter Raskin, Jan Spooren, Wim Van der Donckt
PS	Frédéric Daerden, Jean-Marc Delizée, Olivier Henry
MR	Sybille de Coster-Bauchau, David Clarinval, Stéphanie Thoron
CD&V	Nahima Lanjri, Stefaan Vercamer
Open Vld	Egbert Lachaert, Vincent Van Quickenborne
sp.a	Meryame Kitir
Ecolo-Groen	Evita Willaert
cdH	Catherine Fonck

B. — Plaatsvervangers / Suppléants:

Peter De Roover, Rita Gantois, Werner Janssen, Goedele Uyttersprot, Valerie Van Peel
Emir Kir, Laurette Onkelinx, Daniel Senesael, Fabienne Winckel
Olivier Chastel, Isabelle Galant, Richard Miller, Damien Thiéry
Sonja Becq, Franky Demon, Jef Van den Bergh
Dirk Janssens, Sabien Lahaye-Battheu, Ine Somers
Karin Jiroflée, Karin Temmerman
Anne Dedry, Georges Gilkinet
Michel de Lamotte, Isabelle Poncelet

C. — Niet-stemgerechtigde leden / Membres sans voix délibérative:

PTB-GO!	Raoul Hedebouw
DéFI	Véronique Caprasse
PP	Aldo Carcaci

N-VA	:	Nieuw-Vlaamse Alliantie
PS	:	Parti Socialiste
MR	:	Mouvement Réformateur
CD&V	:	Christen-Democratisch en Vlaams
Open Vld	:	Open Vlaamse liberalen en democraten
sp.a	:	socialistische partij anders
Ecolo-Groen	:	Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen
cdH	:	centre démocrate Humaniste
VB	:	Vlaams Belang
PTB-GO!	:	Parti du Travail de Belgique – Gauche d'Ouverture
DéFI	:	Démocrate Fédéraliste Indépendant
PP	:	Parti Populaire
Vuye&Wouters	:	Vuye&Wouters

Afkortingen bij de nummering van de publicaties:	Abréviations dans la numérotation des publications:
DOC 54 0000/000: Parlementair document van de 54 ^e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer	DOC 54 0000/000: Document parlementaire de la 54 ^e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif
QRVA: Schriftelijke Vragen en Antwoorden	QRVA: Questions et Réponses écrites
CRIV: Voorlopige versie van het Integraal Verslag	CRIV: Version Provisoire du Compte Rendu intégral
CRABV: Beknopt Verslag	CRABV: Compte Rendu Analytique
CRIV: Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen)	CRIV: Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes)
PLEN: Plenum	PLEN: Séance plénière
COM: Commissievergadering	COM: Réunion de commission
MOT: Moties tot besluit van interpellaties (beigekleurig papier)	MOT: Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)

Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers	Publications officielles éditées par la Chambre des représentants
Bestellingen: Natieplein 2 1008 Brussel Tel.: 02/ 549 81 60 Fax: 02/549 82 74 www.dekamer.be e-mail: publicaties@dekamer.be	Commandes: Place de la Nation 2 1008 Bruxelles Tél.: 02/ 549 81 60 Fax: 02/549 82 74 www.lachambre.be courriel: publications@lachambre.be
De publicaties worden uitsluitend gedrukt op FSC gecertificeerd papier	Les publications sont imprimées exclusivement sur du papier certifié FSC

*Zie:***Doc 54 2240/ (2016/2017):**

001: Wetsvoorstel van de dames Lanjri en Van Vaerenbergh.
002: Wijziging indiener.
003 en 004: Amendementen.
005: Wijziging indiener.

Zie ook:

007: Tekst aangenomen door de commissie.

Doc 54 0573/ (2014/2015):

001: Wetsvoorstel van mevrouw Fonck.

Doc 54 0912/ (2014/2015):

001: Wetsvoorstel van de dames Jiroflée en Temmerman en de heer Vanvelthoven

*Voir:***Doc 54 2240/ (2016/2017):**

001: Proposition de loi de Mmes Lanjri et Van Vaerenbergh.
002: Modification auteur.
003 et 004: Amendements.
005: Modification auteur.

Voir aussi:

007: Texte adopté par la commission.

Doc 54 0573/ (2014/2015):

001: Proposition de loi de Mme Fonck.

Doc 54 0912/ (2014/2015):

001: Proposition de loi de Mmes Jiroflée et Temmerman et M.Vanvelthoven

DAMES EN HEREN,

Uw commissie heeft deze wetsvoorstellen besproken tijdens haar vergaderingen van 27 mei en 18 november 2015, 20 april, 6 juli en 5 oktober 2016, 21 maart en 16 mei 2017 en 23 mei en 4 juli 2018.

I. — PROCEDURE

Tijdens haar vergadering van 27 mei 2015 vatte de commissie de bespreking van wetsvoorstel nr. 573 aan. Zij besliste de regering te vragen om een raming van de budgettaire effecten van het wetsvoorstel.

Op 18 november 2015 besliste de commissie, op voorstel van mevrouw Meryame Kitir, om de bespreking van de wetsvoorstellen nrs. 573 en 912 samen te voegen. Zij nam dan ook kennis van een nota van de regering met een vergelijking en een budgettaire raming van de verschillende hangende voorstellen over adoptieverlof (nrs. 303, 573, 638, 912 en 1065).

Tijdens haar vergadering van 20 april 2016 vroeg de commissie dat een informele werkgroep onder leiding van mevrouw Nahima Lanjri spoedig een nieuw consensusvoorstel zou redigeren, waarin meer in het bijzonder ook de problematiek van het pleegouderverlof wordt geïntegreerd.

Op 6 juli 2016 besliste de commissie om een gedachteswisseling te houden met de minister van Sociale Zaken en volksgezondheid of haar vertegenwoordiger over de budgettaire impact van de samengevoegde wetsvoorstellen en van het door mevrouw Lanjri geredigeerde nieuwe voorstel.

Tijdens de vergadering van 5 oktober 2016 heeft de commissie een vertegenwoordiger van de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid gehoord. Die heeft de commissie ingelicht over de budgettaire weerslag van de ingediende voorstellen. Enkele leden hebben aangekondigd dat ze zeer binnenkort een consensusvoorstel zullen indienen, waarvan de budgettaire weerslag onbestaande zal zijn of zal worden gecompenseerd.

Op 21 maart 2017 voegde de commissie het wetsvoorstel tot wijziging van de regelgeving met het oog op de versterking van het adoptieverlof en tot invoering van het pleegouderverlof (DOC 54 2240) met de bespreking samen. Zij besliste eveneens dat wetsvoorstel nr. 2240 de basis van de bespreking vormt.

MESDAMES, MESSIEURS,

Votre commission a examiné ces propositions de loi au cours de ses réunions des 27 mai et 18 novembre 2015, 20 avril, 6 juillet et 5 octobre 2016, 21 mars et 16 mai 2017 et 23 mai et 4 juillet 2018.

I. — PROCÉDURE

Au cours de sa réunion du 27 mai 2015, la commission a entamé la discussion de la proposition de loi n° 573. Elle a décidé de demander au gouvernement une estimation de l'impact budgétaire de cette proposition de loi.

Le 18 novembre 2015, sur proposition de Mme Meryame Kitir, la commission a décidé d'examiner conjointement les propositions de loi DOC 54 573 et DOC 54 912. Elle a dès lors pris connaissance d'une note du gouvernement comparant les différentes propositions pendantes sur le congé d'adoption (nos 303, 573, 638, 912 et 1065), et estimant leurs conséquences budgétaires.

Au cours de sa réunion du 20 avril 2016, la commission a demandé qu'un groupe de travail informel dirigé par Mme Nahima Lanjri rédige promptement une nouvelle proposition consensuelle intégrant aussi, en particulier, la problématique du congé parental d'accueil.

Le 6 juillet 2016, la Commission a décidé de procéder à un échange de vues avec la ministre des Affaires sociales et de la Santé publique ou son représentant sur l'impact budgétaire des propositions de loi jointes, ainsi que de la nouvelle proposition de loi rédigée par Mme Lanjri.

Au cours de sa réunion du 5 octobre 2016, la commission a entendu un représentant de la ministre des Affaires sociales et de la Santé publique. Ce dernier a informé la commission quant aux impacts budgétaires des propositions introduites. Des membres ont annoncé le dépôt à brève échéance d'une proposition de consensus dont l'impact budgétaire devrait être nul ou compensé.

Le 21 mars 2017, la commission a joint à la discussion la proposition de loi modifiant la réglementation en vue de renforcer le congé d'adoption et d'instaurer le congé parental d'accueil (DOC 54 2240). Elle a également décidé de retenir la proposition de loi n° 2240 comme base de discussion.

Naar aanleiding van haar aan de regering gerichte vraag van 23 mei 2018 om kennis te kunnen nemen van de raming van de budgettaire effecten van wetsvoorstel nr. 2240, nam de commissie op 4 juli 2018 kennis van de volgende mededeling van de minister van Begroting: “Voor dit voorstel beschikken we in dit stadium nog niet over het advies van de Inspectie van Financiën voor de bepalingen die de werknemers betreffen”.

II. — INLEIDENDE UITEENZETTINGEN

A. Wetsvoorstel betreffende de verlenging van het adoptieverlof (DOC 54 573)

Mevrouw Catherine Fonck (cdH) geeft aan dat het wetsvoorstel ertoe strekt het adoptieverlof te verlengen. Momenteel is de duur van het verlof zeer beperkt:

— het bedraagt zes weken in geval van de adoptie van een kind tot de leeftijd van drie jaar;

— het bedraagt vier weken voor de adoptie van een kind tussen drie en acht jaar;

— het is onbestaande voor de adoptie van een kind van ouder dan acht jaar.

Omdat het aantal adopties in België op jaarbasis beperkt blijft tot enkele honderden gevallen (en nog afneemt), blijven de gevolgen van het wetsvoorstel relatief beperkt, maar voor de kleine groep van betrokken personen is een verlenging van het adoptieverlof wel essentieel.

B. Wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 3 juli 1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten wat het adoptieverlof betreft (DOC 54 912)

Mevrouw Karin Jiroflée (sp.a) geeft aan dat het wetsvoorstel ertoe strekt om het adoptieverlof te versterken en het pleegzorgverlof in geval van langdurige pleegzorg uit te bouwen tot een pleegouderverlof met analoge kenmerken als het adoptieverlof.

Het adoptieverlof wordt op zes weken per ouder gebracht in 2017, ongeacht de leeftijd van het kind. Vanaf 2019 zou daar om de twee jaar telkens een week bijkomen. Het gedeelte boven 12 weken in totaal kan onderling worden verdeeld tussen de beide adoptieouders. Zo zou tegen 2027 een adoptieverlof van 17 weken een feit zijn. Een essentiële voorwaarde blijft wel dat het om minderjarige kinderen gaat.

Le 4 juillet 2018, en réponse à la demande qu'elle a adressée au gouvernement le 23 mai 2018 en vue de connaître l'impact budgétaire de la proposition de loi n° 2240, la commission a pris connaissance de la communication suivante de la ministre du Budget: “Pour cette proposition, nous ne disposons pas, à ce stade, de l'avis de l'Inspection des finances pour les dispositions concernant les travailleurs.”.

II. — EXPOSÉS INTRODUCTIFS

A. Proposition de loi relative à l'allongement du congé d'adoption (DOC 54 573)

Mme Catherine Fonck (cdH) explique que la proposition de loi à l'examen vise à allonger le congé d'adoption. Actuellement, la durée de ce congé est très courte:

— six semaines pour l'adoption d'un enfant jusqu'à l'âge de trois ans;

— quatre semaines pour l'adoption d'un enfant de trois à huit ans;

— et aucun congé n'est accordé pour l'adoption d'un enfant de plus de huit ans.

Les conséquences de la proposition de loi à l'examen seront relativement limitées dès lors que le nombre d'adoptions s'élève à quelques centaines de cas seulement sur une base annuelle en Belgique (et diminue encore), mais la prolongation du congé d'adoption serait en revanche essentielle pour le petit groupe de personnes concernées.

B. Proposition de loi modifiant, en ce qui concerne le congé d'adoption, la loi du 3 juillet 1978 relative aux contrats de travail (DOC 54 912)

Mme Karin Jiroflée (sp.a) explique que la proposition de loi à l'examen vise à renforcer le congé d'adoption et à transformer le congé d'accueil accordé en cas de placement familial de longue durée en un congé parental d'accueil équivalent.

Le congé d'adoption est porté à six semaines par parent en 2017 indépendamment de l'âge de l'enfant. À partir de 2019, une semaine y sera ajoutée tous les deux ans. La partie du congé supérieure au total de douze semaines pour les deux parents d'adoption pourra être répartie entre les parents. Le congé d'adoption s'élèvera dès lors à dix-sept semaines en 2027. Une condition essentielle est que les enfants adoptés doivent être mineurs.

Pleegouders krijgen in geval van langdurige pleegzorg een aan adoptieverlof equivalent recht, pleegouderverlof genaamd. Daarmee wordt een stap gezet naar een gelijke behandeling van langdurige pleegzorg en adoptieverlof, naar het voorbeeld van andere Europese landen.

C. Wetsvoorstel tot wijziging van de regelgeving met het oog op de versterking van het adoptieverlof en tot invoering van het pleegouderverlof (DOC 54 2240)

Mevrouw Nahima Lanjri (CD&V) geeft toelichting bij het consensusvoorstel dat onder haar leiding door een informele werkgroep werd geredigeerd.

De spreekster benadrukt dat er tijd nodig is om een band tussen adoptieouder of pleegouder en kind te laten ontstaan. Terwijl biologische ouders door een combinatie van moederschapsverlof, vaderschapsverlof en ouderschapsverlof in totaal op 17 vrije weken aanspraak maken, is dat voor adoptie- en pleegouders veel minder het geval: pleegouders hebben geen enkel recht op verlof en adoptieouders beschikken over een beperkt recht, dat verschilt naargelang de leeftijd van het kind dat in het gezin wordt opgenomen.

Omdat die verschillende behandeling niet op pertinente criteria gebaseerd is, beoogt het wetsvoorstel een gelijkschakeling van de verlofregels. In een eerste fase krijgt elke adoptie- en pleegouder recht op zes weken verlof (dus twaalf weken voor een koppel); vanaf 2019 komt daar om de twee jaar telkens een week bij, waardoor tegen 2027 het adoptieverlof maximaal 17 weken bedraagt. Het gedeelte dat de 12 weken overschrijdt, kan naar keuze tussen de ouders worden verdeeld.

De gelijkschakeling met biologische ouders moet op een geleidelijke manier gebeuren wegens de budgettaire implicaties van de uitbreiding van de verlofmogelijkheden. Er wordt enkel verlof toegekend voor minderjarige kinderen, maar verder heeft de leeftijd van het kind niet langer een impact op de duur ervan het verlof.

III. — ALGEMENE BESPREKING

A. Vergadering van 27 mei 2015

De heer Georges Gilkinet (Ecolo-Groen) onderschrijft wetsvoorstel nr. 573, dat beoogt tegemoet te komen aan de vraag van personen die reeds een kind hebben geadopteerd of de intentie hebben om een kind

En cas de placement familial de longue durée, les parents d'accueil bénéficieront d'un droit équivalent au congé d'adoption, dénommé "congé parental d'accueil". Cette mesure constitue un premier pas vers un traitement identique du congé accordé en cas de placement familial de longue durée et du congé d'adoption, comme dans d'autres pays européens.

C. Proposition de loi modifiant la réglementation en vue de renforcer le congé d'adoption et d'instaurer le congé parental d'accueil (DOC 54 2240)

Mme Nahima Lanjri (CD&V) commente la proposition de consensus rédigée par le groupe de travail informel qu'elle a dirigé.

L'intervenante souligne qu'il faut du temps pour créer un lien entre les parents adoptifs ou d'accueil et l'enfant. Alors que les parents biologiques peuvent bénéficier, au total, de 17 semaines de congé en combinant congé de maternité, congé de paternité et congé parental, les parents adoptifs et d'accueil disposent de beaucoup moins de droits: les parents d'accueil n'ont droit à aucun congé et les parents adoptifs ont un droit limité, qui diffère selon l'âge de l'enfant adopté.

Comme cette différence de traitement ne repose pas sur des critères pertinents, la proposition de loi vise à harmoniser les règles en matière de congé. Dans une première phase, chaque parent adoptif et d'accueil aura droit à six semaines de congé (donc, douze semaines pour un couple); à partir de 2019, il s'y ajoutera une semaine tous les deux ans, ce qui portera le congé d'adoption à dix-sept semaines maximum d'ici 2027. La partie qui dépasse les 12 semaines pourra être répartie au choix entre les parents.

L'alignement sur les droits des parents biologiques doit avoir lieu de manière progressive en raison des implications budgétaires de l'élargissement des possibilités de congé. Seuls les enfants mineurs donnent droit à un congé, mais pour le reste, l'âge de l'enfant n'a plus d'impact sur la durée du congé.

III. — DISCUSSION GÉNÉRALE

A. Réunion du 27 mai 2015

M. Georges Gilkinet (Ecolo-Groen) souscrit à la proposition de loi n° 573, qui vise à répondre à la demande de personnes qui ont déjà adopté un enfant ou ont l'intention de le faire. L'intervenant espère que, dans ce

te adopteren. De spreker hoopt dat in dit dossier een beslissing kan worden genomen over de grenzen van meerderheid en oppositie heen.

Mevrouw Nahima Lanjri (CD&V) stemt in met de voorgestelde open houding.

De heer Egbert Lachaert (Open Vld) verklaart bereid te zijn tot een open debat, maar benadrukt dat de begroting niet mag worden bezwaard: de uitgaven die worden gegenereerd door de aanneming van het wetsvoorstel moeten op een of andere manier worden gecompenseerd.

B. Vergadering van 6 juli 2016

Mevrouw Nahima Lanjri (CD&V) geeft aan dat zij reeds een ontwerpvoorstel heeft opgesteld. Het moet wel nog worden vertaald en de budgettaire impact dient nog te worden onderzocht.

Op voorstel van haar voorzitter besliste de commissie om een gedachtewisseling te houden met de minister van Sociale Zaken en volksgezondheid of haar vertegenwoordiger over de budgettaire impact van de samengevoegde wetsvoorstellen. Ook de budgettaire impact van het door mevrouw Lanjri geredigeerde ontwerpvoorstel kan in het kader van die vergadering worden geëvalueerd.

C. Vergadering van 5 oktober 2016

De heer Ruben Degraeve, adviseur van de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid, deelt mee dat het kabinet van de minister sinds het begin van de zittingsperiode met belangstelling de verschillende in het Parlement ingediende voorstellen ter zake volgt.

De heer Degraeve legt uit dat de minister niet principieel tegen de verlenging van het adoptieverlof gekant is. De huidige wetgeving is inderdaad een bron van ongelijkheid tussen de adoptieouders en de andere ouders. Het gaat bovendien om een beperkte groep begunstigten, waardoor ook de kostprijs van de maatregel beperkt is. Volgens de berekeningen bedraagt die kostprijs tussen de vier en de negenhonderdduizend euro. De heer Degraeve benadrukt echter dat voor deze uitgave in geen enkel krediet werd voorzien. Hij verzoekt de indieners van het voorstel daarom rekening te houden met het feit dat de uitgaven die voortvloeien uit de verlenging van het adoptieverlof niet gedekt zijn, terwijl de regering bovendien met een moeilijk begrotingsjaar wordt geconfronteerd.

De heer Egbert Lachaert (Open Vld) en *mevrouw Stéphanie Thoron (MR)* verduidelijken dat de

dossier, on pourra prendre une décision transcendant les clivages majorité-opposition.

Mme Nahima Lanjri (CD&V) marque son accord sur l'ouverture d'esprit proposée.

M. Egbert Lachaert (Open Vld) se dit disposé à mener un débat ouvert tout en soulignant que le budget ne peut être alourdi: il faudra, d'une manière ou d'une autre, compenser les dépenses générées par l'adoption de la proposition de loi.

B. Réunion du 6 juillet 2016

Mme Nahima Lanjri (CD&V) indique avoir rédigé un projet de proposition. Il doit encore être traduit et l'incidence budgétaire doit en être examinée.

Sur proposition de son président, la commission a décidé de procéder à un échange de vues avec la ministre des Affaires sociales et de la Santé publique ou son représentant sur l'incidence budgétaire des propositions de loi jointes. L'incidence budgétaire du projet de proposition rédigé par Mme Lanjri pourrait également être évalué lors de cette réunion.

C. Réunion du 5 octobre 2016

M. Ruben Degraeve, conseiller de la ministre des Affaires sociales et de la Santé publique, indique que le cabinet de la ministre suit avec attention depuis le début de la législature les différentes propositions déposées au Parlement sur ce sujet.

M. Degraeve explique que, sur le principe, la ministre n'est pas opposée à l'allongement du congé d'adoption. La législation actuelle est en effet source d'inégalité entre les parents adoptifs et les autres parents. Le groupe des bénéficiaires concernés est en outre restreint, ce qui limite également le coût de la mesure. Selon les calculs, ce coût se situe dans une fourchette de quatre à neuf cent mille euros. M. Degraeve insiste cependant sur le fait qu'aucun crédit n'a été prévu pour cette dépense. Il invite donc les auteurs de la proposition à tenir compte du fait que les dépenses engendrées par l'allongement du congé d'adoption ne sont pas couvertes, et ceci alors même que le gouvernement est confronté à un difficile exercice budgétaire.

M. Egbert Lachaert (Open Vld) et *Mme Stéphanie Thoron (MR)* précisent que la majorité a travaillé sur un

meerderheid heeft gewerkt aan een consensustekst waarvan de budgettaire weerslag beperkt zou kunnen zijn of zou kunnen worden gecompenseerd. De beoogde oplossing bestaat erin de duur van het adoptieverlof geleidelijk te verlengen, waardoor ook de daaraan gekoppelde uitgaven geleidelijk zullen toenemen. Dat voorstel zal binnenkort worden ingediend. De indieners verzoeken de commissie het voorstel voor te leggen aan de minister met het oog op een budgettaire evaluatie.

De heer Wouter Raskin (NVA) kan zich vinden in die werkwijze.

De heer Degraeve stelt zich ter beschikking van de commissie om de gevraagde analyse uit te voeren.

Mevrouw Karin Jiroflée (sp.a) benadrukt de beperkte kosten die haar voorstel met zich brengt. Ter vergelijking: volgens de cijfers van het RIZIV bedroegen de uitgaven in 2013 428 miljoen euro voor de moederschapsuitkeringen en 765 miljoen euro voor de uitkeringen in het kader van de adoptie.

D. Vergadering van 21 maart 2017

Mevrouw Nahima Lanjri (CD&V) stelt voor dat wetsvoorstel nr. 2240 de basis van de bespreking vormt.

Mevrouw Catherine Fonck (cdH) benadrukt dat slechts een kleine groep van personen betrokken is, die bovendien tot nu toe in vergelijking met biologische ouders door de wetgeving niet op een rechtvaardige manier wordt bejegend. De spreker beoordeelt wetsvoorstel nr. 2240 als te weinig verregaand, maar omdat het belangrijk is om op korte termijn enkele verbeteringen te realiseren, heeft zij het consensusvoorstel mee ondertekend en stemt zij ermee in dat het de basis van de bespreking vormt.

De heer Georges Gilkinet (Ecolo-Groen) stelt vast dat wetsvoorstel nr. 2240 niet het meest verregaande van de samengevoegde wetsvoorstellen is. Hij stelt de indieners van wetsvoorstel nr. 2240 enkele precieze vragen:

— wordt het verlof verdubbeld indien het adoptie- of pleegkind een handicap heeft?

— wat is de omvang van het verlof wanneer meerdere kinderen gelijktijdig in het gezin worden opgenomen?

— kan het verlof ingaan vanaf de opname van het kind in het gezin of vanaf de inschrijving in de registers van de burgerlijke stand?

texte de consensus dont l'impact budgétaire pourrait être limité ou compensé. La solution envisagée consiste à augmenter la durée du congé d'adoption, et donc les dépenses qui y sont liées, de façon progressive. Cette dernière sera déposée rapidement. Les auteurs souhaitent que la commission la soumette à la ministre afin qu'elle fasse également l'objet d'une évaluation budgétaire.

M. Wouter Raskin (NVA) se dit favorable à cette méthode de travail.

M. Degraeve se tient à disposition de la commission pour réaliser l'analyse demandée.

Mme Karin Jiroflée (sp.a) insiste sur les coûts limités de sa proposition. Par comparaison et selon les chiffres de l'INAMI, les dépenses s'élevaient, en 2013, à 428 millions euros pour les indemnités de maternité et 765 mille euros pour les indemnités payées dans le cadre de l'adoption.

D. Réunion du 21 mars 2017

Mme Nahima Lanjri (CD&V) propose de prendre la proposition de loi n° 2240 comme base de discussion.

Mme Catherine Fonck (cdH) souligne qu'il ne s'agit que d'un petit groupe de personnes, que la législation n'a en outre pas encore traitées équitablement par comparaison aux parents biologiques. L'intervenante considère que la proposition de loi n° 2240 est trop timide, mais, comme il est important d'apporter certaines améliorations à court terme, elle a cosigné la proposition de consensus et accepte qu'elle serve de base à la discussion.

M. Georges Gilkinet (Ecolo-Groen) constate que la proposition de loi n° 2240 n'est pas la plus ambitieuse des propositions de loi jointes. Il pose plusieurs questions précises aux auteurs de la proposition de loi n° 2240:

— le congé est-il doublé si l'enfant adopté ou placé souffre d'un handicap?

— quelle est la durée du congé lorsque plusieurs enfants sont accueillis simultanément dans la famille?

— le congé peut-il débiter à partir de l'accueil de l'enfant dans la famille ou à partir de l'inscription dans les registres de l'état civil?

— is de regeling op gelijke wijze van toepassing op werknemers, zelfstandigen en zeevarenden?

— bestaat het recht op verlof voor kinderen die ouder dan acht jaar zijn wanneer ze in het gezin worden opgenomen?

Mevrouw Meryame Kitir (sp.a) betreurt dat de meerderheidsfracties voorstellen dat het minst verregaande voorstel de basis van de bespreking vormt.

Als vanaf 2019 de maximale verlofperiode langer dan 12 weken duurt, zullen de adoptieouders de volledige periode dan vrij over elkaar kunnen spreiden of blijft de vrije verdeling beperkt tot de periode die een verlof van 12 weken overschrijdt?

Mevrouw Nahima Lanjri (CD&V) benadrukt de verregaande implicaties van het wetsvoorstel: pleegouders krijgen voor het eerst rechten en de verlofduur hangt niet meer van de leeftijd van het kind af. Het is wel zo dat de geplande uitbreidingen van het verlof om budgettaire redenen in de tijd worden gespreid.

Na de uitbreidingen zal enkel het verlof dat twaalf weken overstijgt vrij over de beide ouders kunnen worden gespreid.

De leeftijdsgrens van acht jaar verdwijnt: het recht op verlof bestaat voor adoptie van of pleegzorg voor alle kinderen die minderjarig zijn.

In geval van gelijktijdige adoptie van of pleegzorg voor meerdere kinderen wordt het verlof met twee weken verlengd.

Ten hoogste vier weken van het adoptieverlof kan worden opgenomen vooraleer het kind in het gezin wordt opgenomen, wat met name nuttig is voor een buitenlandse adoptie: zo kunnen ouders hun aanstaand kind in zijn of haar eigen land bezoeken.

De verlofregeling geldt voor alle categorieën: werknemers, ambtenaren en zelfstandigen. Voor zelfstandigen moet de hervorming verder per koninklijk besluit worden geregeld.

Mevrouw Catherine Fonck (cdH) stelt dat de regeling voor verdubbeling van het verlof voor een kind met een handicap, die in artikel 30ter van de wet van 3 juli 1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten vervat is, onverkort blijft gelden.

— le régime s'applique-t-il uniformément aux travailleurs salariés, aux travailleurs indépendants et aux marins?

— le droit au congé s'applique-t-il pour les enfants âgés de plus de huit ans au moment où ils sont accueillis dans la famille?

Mme Meryame Kitir (sp.a) regrette que les groupes de la majorité proposent de prendre la proposition la moins ambitieuse comme base de la discussion.

Si, à partir de 2019, la période de congé maximale dépasse 12 semaines, les parents adoptifs pourront-ils librement répartir entre eux l'ensemble de la période ou la libre répartition restera-t-elle limitée à la période excédant un congé de 12 semaines?

Mme Nahima Lanjri (CD&V) souligne les implications profondes de la proposition de loi à l'examen: pour la première fois, les parents d'accueil bénéficient de droits et la durée du congé ne dépend plus de l'âge de l'enfant. Les extensions prévues du congé sont certes étalées dans le temps pour des raisons budgétaires.

Après ces extensions, seul le congé excédant douze semaines pourra être librement réparti entre les deux parents.

La limite d'âge de huit ans disparaît: le droit au congé existe pour l'adoption ou l'accueil de tous les enfants qui sont mineurs.

En cas d'adoption ou de placement familial simultané de plusieurs enfants, le congé est prolongé de deux semaines.

Il est possible de prendre au maximum quatre semaines du congé d'adoption avant que l'enfant ne soit accueilli dans la famille, période bien utile en cas d'adoption à l'étranger: elle permet aux parents de rendre visite à leur futur enfant dans son propre pays.

Le régime de congé s'applique à toutes les catégories: travailleurs salariés, travailleurs indépendants et fonctionnaires. Pour les travailleurs indépendants, la réforme doit être réglée par arrêté royal.

Mme Catherine Fonck (cdH) indique que la disposition prévoyant le doublement du congé pour un enfant handicapé, contenue dans l'article 30ter de la loi du 3 juillet 1978 relative aux contrats de travail, demeure pleinement d'application.

De heer Jean-Marc Delizée (PS) is bereid om het wetsvoorstel te steunen omdat het tot een vooruitgang leidt, ook al is die beperkter dan hij wenst.

E. Vergadering van 16 mei 2017

Mevrouw Nahima Lanjri (CD&V) stelt dat het te vroeg is om tot aanneming van het wetsvoorstel over te gaan omdat nog een compensatie voor de budgettaire impact moet worden gevonden. Die impact is op korte termijn klein, maar wordt geleidelijk groter, waardoor ze wel in rekening moet worden gebracht. Ten gronde is de aanneming van het wetsvoorstel belangrijk om gelijkheid tot stand te brengen tussen natuurlijke ouders enerzijds en adoptieouders en pleegouders anderzijds; zo kan erkenning worden gegeven aan personen die vrijwillig een belangrijke verantwoordelijkheid opnemen door een kind te adopteren.

Mevrouw Catherine Fonck (cdH) benadrukt het belang van de gelijkschakeling van het verlof voor natuurlijke ouders en adoptieouders. De socialisering van het kind op lange termijn vereist voldoende aanwezigheid van de ouders, die dus de kans moeten krijgen om gedurende een bepaalde periode van hun werk weg te blijven om tijd met hun kind door te brengen.

Wetsvoorstel nr. 573 is meer verregaand, maar de spreker kan in een eerste fase instemmen met het beperktere wetsvoorstel nr. 2240. Zij betreurt dat de meerderheidsfracties van oordeel zijn dat zelfs over het beperktere voorstel nog niet kan worden gestemd.

IV. — ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING VAN WETSVORSTEL NR. 2240

Artikel 1

Over dit artikel worden geen opmerkingen gemaakt.

Art. 2

Amendement nr. 1 (DOC 54 2240/003) wordt ingediend door de dames Lanjri en Van Vaerenbergh.

Mevrouw Nahima Lanjri (CD&V) verklaart dat de geplande uitbreidingen van het verlof reeds vroeger moeten kunnen worden gerealiseerd als er voldoende beschikbare financiële middelen zijn. Daarom bepaalt het amendement dat de uitbreidingen van het verlof *uiterlijk* op 1 januari van de vermelde jaren ingaan.

M. Jean-Marc Delizée (PS) est prêt à soutenir la proposition de loi à l'examen dans la mesure où elle représente un progrès, même si celui-ci est plus modeste qu'il ne l'aurait souhaité.

E. Réunion du 16 mai 2017

Mme Nahima Lanjri (CD&V) estime qu'il est prématuré d'adopter la proposition de loi à l'examen dès lors qu'il faut encore trouver une compensation pour son impact budgétaire. Cet impact est certes réduit à court terme, mais il ira s'amplifiant, raison pour laquelle il faut le prendre en compte. Sur le fond, l'adoption de la proposition de loi est importante en vue de mettre sur un pied d'égalité les parents naturels, d'une part, et les parents adoptifs ou d'accueil, d'autre part; elle permettra ainsi de reconnaître le rôle des personnes qui assument délibérément une responsabilité importante en adoptant un enfant.

Mme Catherine Fonck (cdH) souligne l'importance de la mise sur un pied d'égalité du congé pour les parents naturels et les parents adoptifs. La socialisation de l'enfant à long terme réclame une attention suffisante des parents, qui doivent donc avoir l'opportunité de laisser de côté leur travail pendant une période déterminée afin de passer du temps avec leur enfant.

La proposition de loi n° 573 est plus ambitieuse, mais l'intervenante peut, dans une première phase, souscrire à la proposition de loi n° 2240, dont la portée est plus limitée. Elle regrette que les groupes de la majorité estiment que l'on ne peut pas se prononcer sur la proposition plus restreinte non plus.

IV. — DISCUSSION DES ARTICLES DE LA PROPOSITION DE LOI N° 2240

Article 1er

Cet article ne donne lieu à aucune observation.

Art. 2

Mmes Lanjri et Van Vaerenbergh présentent l'amendement n° 1 (DOC 54 2240/003).

Mme Nahima Lanjri (CD&V) déclare que les extensions projetées du congé doivent pouvoir être réalisées plus tôt s'il y a suffisamment de moyens financiers disponibles. C'est pourquoi l'amendement stipule que l'allongement du congé doit prendre cours au plus tard le 1er janvier des années mentionnées.

Amendement nr. 4 (DOC 54 2240/004) wordt ingediend door mevrouw de Coninck.

Mevrouw Monica De Coninck (sp.a) wijst op het feit dat, ook na de aanneming van het wetsvoorstel, een niet te verantwoorden ongelijkheid blijft bestaan ten nadele van een kind dat door een eenoudergezin wordt onthaald: voor dat kind zal de onthaalouder zich maar elf weken kunnen toeleggen op het onthaal en de hechting in het nieuwe gezin, terwijl twee onthaalouders gezamenlijk 17 vrije weken hebben om zich aan hun kind te wijden. Alleenstaande biologische moeders zouden in haar opvatting op ten minste vijftien vrije weken aanspraak moeten maken.

Mevrouw Nahima Lanjri (CD&V) wijst op het feit dat amendement nr. 1 mogelijkheden creëert om de uitbreiding van het adoptieverlof en pleegzorgverlof sneller te realiseren. Zij is van oordeel dat amendement nr. 4 daardoor minder noodzakelijk is geworden.

Mevrouw Meryame Kitir (sp.a) trekt amendement nr. 4 in.

Art. 3

Amendement nr. 2 (DOC 54 2240/003) wordt ingediend door de dames Lanjri en Van Vaerenbergh. Het heeft dezelfde strekking als amendement nr. 1 op artikel 2.

Amendement nr. 5 (DOC 54 2240/004) wordt ingediend door mevrouw de Coninck. Het heeft dezelfde strekking als amendement nr. 4 op artikel 2.

Mevrouw Meryame Kitir (sp.a) trekt amendement nr. 5 in.

Art. 4

Amendement nr. 3 (DOC 54 2240/003) wordt ingediend door de dames Lanjri en Van Vaerenbergh. Het heeft dezelfde strekking als amendement nr. 1 op artikel 2.

Amendement nr. 6 (DOC 54 2240/004) wordt ingediend door mevrouw de Coninck. Het heeft dezelfde strekking als amendement nr. 4 op artikel 2.

Mevrouw Meryame Kitir (sp.a) trekt amendement nr. 6 in.

Mme De Coninck présente l'amendement n° 4 (DOC 54 2240/004).

Mme Monica De Coninck (sp.a) relève le fait que, même après l'adoption de la proposition de loi, il subsistera une inégalité injustifiable au détriment de l'enfant qui est accueilli par une famille monoparentale. Car pour cet enfant, l'accueillant ne pourra pleinement se consacrer que pendant 11 semaines à son accueil et attachement dans sa nouvelle famille, alors qu'une famille composée deux parents accueillants aura 17 semaines à consacrer à son enfant. Les mères biologiques isolées devraient, de son point de vue, disposer d'au moins quinze semaines.

Mme Nahima Lanjri (CD&V) souligne que l'amendement n° 1 tend à permettre de procéder plus rapidement à l'allongement du congé d'adoption et du congé d'accueil. Elle estime que l'amendement n° 4 est dès lors devenu moins nécessaire.

Mme Meryame Kitir (sp.a) retire l'amendement n° 4.

Art. 3

Mmes Lanjri et Van Vaerenbergh présentent l'amendement n° 2 (DOC 54 2240/003) ayant le même objet que l'amendement n° 1 à l'article 2.

Mme de Coninck présente l'amendement n° 5 (DOC 54 2240/004) ayant le même objet que l'amendement n° 4 à l'article 2.

Mme Meryame Kitir (sp.a) retire l'amendement n° 5.

Art. 4

Mmes Lanjri et Van Vaerenbergh présentent l'amendement n° 3 (DOC 54 2240/003) ayant le même objet que l'amendement n° 1 à l'article 2.

Mme de Coninck présente l'amendement n° 6 (DOC 54 2240/004) ayant le même objet que l'amendement n° 4 à l'article 2.

Mme Meryame Kitir (sp.a) retire l'amendement n° 6.

Art. 5 en 6

Over deze artikelen worden geen opmerkingen gemaakt.

V. — STEMMINGEN

Artikel 1

Artikel 1 wordt eenparig aangenomen.

Art. 2

Amendement nr. 1 wordt eenparig aangenomen. Het aldus gewijzigde artikel 2 wordt met dezelfde stemming aangenomen.

Art. 3

Amendement nr. 2 wordt eenparig aangenomen. Het aldus gewijzigde artikel 3 wordt met dezelfde stemming aangenomen.

Art. 4

Amendement nr. 3 wordt eenparig aangenomen. Het aldus gewijzigde artikel 4 wordt met dezelfde stemming aangenomen.

Art. 5 en 6

De artikelen 5 en 6 worden achtereenvolgens eenparig aangenomen.

*
* *

Het gehele, aldus gewijzigde wetsvoorstel, met inbegrip van een aantal wetgevingstechnische en taalkundige verbeteringen, wordt eenparig aangenomen. Derhalve vervallen de samengevoegde wetsvoorstellen nrs. 573 en 912.

De rapporteurs,

Stéphanie THORON
Jean-Marc DELIZÉE

De voorzitter,

Vincent
VAN QUICKENBORNE

Art. 5 et 6

Ces articles ne donnent lieu à aucune observation.

V. — VOTES

Article 1er

L'article 1er est adopté à l'unanimité.

Art. 2

L'amendement n° 1 est adopté à l'unanimité. L'article 2, ainsi modifié, est adopté par un vote identique.

Art. 3

L'amendement n° 2 est adopté à l'unanimité. L'article 3, ainsi modifié, est adopté par un vote identique.

Art. 4

L'amendement n° 3 est adopté à l'unanimité. L'article 4, ainsi modifié, est adopté par un vote identique.

Art. 5 et 6

Les articles 5 et 6 sont successivement adoptés à l'unanimité.

*
* *

L'ensemble de la proposition de loi telle qu'elle a été amendée et, y compris quelques corrections légistiques et linguistiques, est adopté à l'unanimité. Par conséquent, les propositions de lois jointes n°s 573 et 912 deviennent sans objet.

Les rapporteurs,

Stéphanie THORON
Jean-Marc DELIZÉE

Le président,

Vincent
VAN QUICKENBORNE